

Raad 20 september 2012 over Regionale samenwerking

Inbreng Gerrit Pas, fractievoorzitter GroenLinks

Gezamenlijke opgaven gezamenlijk aanpakken

Huizen en de andere Gooise gemeenten staan voor opgaven die ze gezamenlijk hebben: Opgaven op het gebied van:

- Ruimtelijke en economische ontwikkeling (bevorderen van werkgelegenheid, bereikbaarheid e.d.)
- Sociaal maatschappelijke ontwikkeling: de WMO en de komende decentralisaties
- Duurzame ontwikkeling en milieu.

We weten het allemaal: gemeenten krijgen steeds meer taken en tegelijk minder geld van het Rijk. En dan is het logisch dat je krachten bundelt en afspraken maakt.

Gezamenlijke opgaven moet je gezamenlijk aanpakken.

Regionale Strategische Agenda

Gezamenlijke opgaven *gezamenlijk* aanpakken; dat is de intentie van de Regionale Strategische Agenda. Op een aantal terreinen wordt daarin aangegeven welke opgaven er zijn, welke ambities, en wat men ervoor wil gaan doen.

Wat GroenLinks betreft zijn dit de thema's die om inhoudelijke én om financiële redenen in gewestelijk verband moet worden aangepakt.

Je kunt ook tegen zo'n Regionale Agenda zijn, en vóór samenwerking op bepaalde onderdelen – met op elk beleidsterrein weer andere gemeenten.

Dat is een mogelijk scenario, maar dan loop je wel het risico dat het allemaal erg mager wordt, dat je alles elders moet beleggen, en dat al die overleggen tot nóg meer 'bestuurlijke drukte' leiden dan er nu al is – een multi-multi-regio - waar niemand nog zicht op heeft.

Je kunt dan ook niet de slagen maken die je zou willen – en die met de Regionale Agenda mogelijk zijn (tenminste als de raden in 't Gooi zich hieraan hebben gecommitteerd).

Met een gecoördineerd optreden van meer gemeenten, heb je meer potentie, creëer je meer massa en heb je meer mogelijkheden om je doelen te realiseren.

Huizen kan het niet alleen.

Voorbeeld: het milieubeleid.

Huizen is hierop waarschijnlijk een voorloper in 't Gooi, maar ons milieubeleid heeft meer effect als ook onze buurgemeenten aanhaken.

In het Milieuprogramma 2012/2016, dat het college heeft voorgelegd, wordt aangegeven waar regionale samenwerking kansen biedt, bijvoorbeeld op het terrein van energiebesparing en duurzame energie. Met samenwerking kun je hier meters maken.

Dat wordt door de RSA gestimuleerd, waarin we immers kunnen lezen dat de komende twee jaar de milieu- en duurzaamheidsprogramma's van de Gooise gemeenten op elkaar worden afgestemd – althans dat is het voornemen (p. 13).

Hetzelfde geldt voor het sociale terrein, waar Huizen met haar vernieuwend WMO-beleid en inkooptrajecten een stempel op het beleid in de regio drukt.

Kortom, een brede Regionale Agenda staat voor meer samenhang in het beleid van de verschillende gemeenten, brengt ons samen verder, en kan een dynamiek op gang brengen. De RSA is weliswaar niet bindend, maar stimuleert daarmee nog wel gezamenlijk beleid.

Het moet wel concreter

Terecht stelt het college dat de programma's dan wel concreter moeten worden.

En ook het onderzoek van de Rekenkamercommissie onderstreept de noodzaak om de programma's concreet en meetbaar te formuleren.

Herijking van het Gewest

Twee jaar geleden startte het project 'herijking van Gewest'

Doel hiervan was om de gemeenteraden meer invloed te geven op het gezamenlijke beleid: aan de voorkant, en tijdens de uitvoering.

De inhoud van het gezamenlijke beleid staat in RSA: het wat.

De Gemeenschappelijke Regeling die is voorgesteld regelt de invloed van de gemeenten: het hoe.

Het grootste bezwaar van GroenLinks tegen de voorliggende Gemeenschappelijke Regeling is, dat deze geen einde maakt aan het 'democratisch tekort':

- De rol van het Algemeen Bestuur (met daarin vertegenwoordigers van gemeenten – collegeleden) wordt groter.
- Gemeenten krijgen amper méér invloed.

Om juist de positie van de gemeenteraden te versterken, is in het Algemeen Bestuur van het Gewest een amendement ingediend dat beoogt een grotere rol voor de gemeenteraden. Het is geen toeval dat dit voorstel is ingediend door *raadsleden* uit verschillende gemeenten.

Amendement GroenLinks

Omdat het Gewest input vanuit de raden vraagt, het onduidelijk is wat de status van het in het Algemeen Bestuur ingediende amendement was, heb ik tijdens de raadsvergadering van 5 juli namens de GroenLinks-fractie een amendement ingediend om de positie van de gemeenteraad te versterken.

Met dit amendement wordt het volgende beoogd:

- Niet het Algemeen Bestuur stelt de Regionale Strategische Agenda vast; de RSA is pas vastgesteld als tweederde van de gemeenteraden die samen ten minste 51% van de inwoners van de regio vertegenwoordigen daarmee hebben ingestemd. Daarmee wordt voorkomen dat kleine gemeenten grotere kunnen *overrulen* en kunnen laten opdraaien voor de financiën. De raden worden met dit amendement kaderstellend; het AB uitvoerend.
- Daarnaast dienen de verschillende organen (AB, DB, pho's e.d.) de raden tijdig te informeren t.b.v. de besluitvorming.

Het college heeft aangegeven te kunnen instemmen met het amendement van GroenLinks. Als de raad hiermee instemt, geldt het dus als input vanuit de gemeenteraad van Huizen.

Verder met het Gewest

Het zal u duidelijk zijn: GroenLinks is voorstander van uitwerking van het voorliggende scenario a. de verdere ontwikkeling van het huidige Gewest.

Wij voelen niets voor b: het opbouwen van een geheel nieuwe structuur;

Of c: afbouw van de regio tot ggd en gad; en beleidstaken via samenwerking anders beleggen.

Om verschillende redenen:

- De urgentie van de opgaven laat dat niet toe: 'Aanpakken, niet doorschuiven!', las ik ook een verkiezingsaffiche. Dat geldt ook hier!
- Als bij de evaluatie in 2016 (dat jaar wordt door verschillende raden geadviseerd) blijkt dat de Regionale Agenda en de Gemeenschappelijke Regeling niet de juiste middelen zijn om de opgaven effectief aan te pakken, dan zullen andere vehikels moeten worden beproefd.

Wanneer nu door VVD, PvdA en D66 wordt voorgesteld het Gewest maar op te heffen, dan schaadt dit de positie van Huizen in 't Gooi:

- In geen enkele andere gemeente is dit tot nu toe voorgesteld: de VVD in Huizen lijkt hierin alleen te staan.
- De vereiste tweederde meerderheid ontbreekt hiervoor.
- Het zal als obstructie worden ervaren;
- Het zal het beeld versterken dat Huizen altijd te laat komt of dwarsligt: de discussie over de toekomst van het Gewest is immers in 2010 gestart. 'Waar komen ze nu nog mee?'

Kortom, een dergelijk standpunt van Huizen zal de goede verhoudingen in 't Gooi onnodig op scherp zetten, terwijl die juist nodig zijn voor een gezamenlijke aanpak van gezamenlijke opgaven.

En eerlijk gezegd: wij begrijpen de achtergrond van het idee ook niet. We kregen van de VVD-fractie in de commissie geen helder antwoord toen we ernaar vroegen.

Maar het is vooral POLITIEK ONVERSTANDIG.

Herindeling staat nu niet op de agenda.

Een aantal fracties – CDA, VVD en SGP hebben een motie ingediend die beoogd de zelfstandigheid van Huizen te behouden.

Dat onderwerp is nu niet aan de orde.

Toen de herindeling de afgelopen jaren aan de orde was, hebben we de discussie hierover in Huizen niet echt serieus willen voeren. Huizen wilde alleen het Blaricumse deel van de Bijvank erbij, verder waren we zeer tevreden met onszelf.

De motie beschouwen we dus als een folklore motie.

Daar zal GroenLinks tegen stemmen.

Uitslag stemmingen:

- de motie van VVD, PvdA en D66 (gericht op ontmanteling van het Gewest) kreeg de steun van een meerderheid: VVD, PvdA, D66;
- het amendement van GroenLinks om het huidige gewest te democratiseren (gericht op versterking van de positie van de gemeenteraden) kreeg slechts de steun van GroenLinks, CDA, CU, DorpsbelangenHuizen en SGP.
- een motie van CDA, VVD en SGP voor behoud van zelfstandigheid van Huizen kreeg de steun van een meerderheid: CDA, VVD, SGP, CU, DorpsbelangenHuizen.